Patientinformation vedrørende behandling med hyaluronsyre

Dette dokument er udarbejdet i henhold til Styrelsen for Patientsikkerheds retningslinjer og krav om patientinformation og informeret samtykke ved kosmetiske behandlinger. Formålet med dokumentet er at give dig som patient et klart overblik over behandlingen, dens formål, forløb, mulige bivirkninger, kontraindikationer og alternativer, så du kan træffe et informeret valg.

Speciallæge Louise Vigel Lindahl er autoriseret kosmetiske behandler, registreret hos Styrelsen for Patientsikkerhed (jf. Autorisationsregistret) til at udføre kosmetiske behandlinger med botulinumtoxin (Botox) og ikke-permanente fillers hos Kanalbyens Lægeklinik, der er registreret behandlingssted (jf. Sundhedsvæsenets Organisationsregister, SOR), og alle behandlinger er dækket af den lovpligtige patientforsikring i henhold til Lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.

1 Kort om hyaluronsyre

Hyaluronsyre-injektioner er en midlertidig kosmetisk behandling, der bruges til at tilføre fugt, genskabe volumen og udglatte rynker i ansigtet. Hyaluronsyre er et sukkerstof, der findes naturligt i kroppens eget bindevæv og har en unik evne til at binde vand. Hyaluronsyre bruges både i ikke-permanente fillers for at skabe volumen og forme specifikke områder, såsom at give fyldigere læber, markere kindben eller udfylde dybe rynker og furer samt i skinboosters, hvor formålet er ikke at skabe volumen, men derimod at gennemfugte huden indefra, forbedre hudstrukturen og stimulere dannelsen af kollagen og elastin for mere glød og spændstighed. Effekten af fillers er synlig med det samme og varer typisk 6–12 måneder, hvorefter stoffet nedbrydes naturligt af kroppen. Ved skinbooster kan det være nødvendigt at behandle flere gange.

Hvis du vil vide mere om, hvordan hyaluronsyre virker, se afsnit 11.

2 Formål med behandlingen

1.1 Genoprette tabt volumen

Non-permanente fillers bestående af primært hyaluronsyre tilfører øjeblikkelig fylde og volumen, udfylder dybere rynker samt læber og definerer ansigtstræk som kindben og kæbelinje. Dette kan både bruges til rejuvenation, hvor målet er at genskabe eget yngre udseende eller til beautification, hvor målet er at forbedre på ansigtets propertioner ved hjælp af ikke-permanente fillers, der giver et midlertidigt resultatet.

1.2 Udglatte rynker

Hyaluronsyre kan bruges til at udglatte rynker, forbedre hudens elasticitet samt mindske fine linjer uden at ændre ansigtets form eller volumen.

1.3 Forbedre hudens fugtbalance og kvalitet

Hyaluronsyre er stærkt hydrofil, hvilket betyder, at de har en stærk evne til at binde vandmolekyler i vævet op til 1000 gange sin egen vægt. Dette øger hudens fugtniveau indefra, genopretter fugtbalancen og giver huden en sundere glød. Den øgede hydrering stimulerer fibroblasterne og hudens egen dannelse af kollagen og elastin, hvilket strammer løs eller kreppet hud op.

3 Behandlingsforløb

1.4 Forundersøgelse og samtykke

Før første behandling skal du til en lovpligtig konsultation. Her modtager du både skriftlig og mundtlig information. Der er krav om mindst 2 dages betænkningstid, inden behandlingen kan påbegyndes. Mundtligt samtykke er nødvendigt før hver behandling. Du har ret til at medbringe en bisidder til forundersøgelsen.

1.5 Før behandlingen

Ved behov for bedøvelsescreme, kom gerne 30 min. før behandlingen for at påføre bedøvelsescremen. Før behandlingen tages der billeder af behandlingsområdet. Billederne opbevares elektronisk sammen med det øvrige journalmateriale fortroligt i elektronisk journalsystem.

1.6 Selve behandlingen

a. Non-permanente fillers injiceres i huden med en tynd nål de steder, hvor der ønskes øget volumen. De fleste produkter indeholder lokalbedøvende Lidokain for at mindste ubehaget.
b. Skinbooster kan injiceres som små mikrodepoter eller i Bio Aesthetic Points (BAP), der har den fordel, at der er:
    - Færre nålestik og mindre ubehag: Hvor traditionelle skinboostere ofte kræver 40+ små stik i hele ansigtet, nøjes BAP-teknikken med i alt 8-10 strategiske punkter. Det minimerer smerten og gør behandlingen langt mere behagelig.
    - Minimal risiko for blå mærker og hævelse: Injektionspunkterne er nøje udvalgt i "sikre zoner", som ligger i god afstand fra store blodkar og nerver. Dette reducerer risikoen for vævstraumer og hæmatomer (blå mærker) betydeligt.
    - Hurtig behandlingstid: Fordi der kun skal behandles 10 punkter, tager selve injektionsprocessen typisk kun 10-15 minutter.
    - Ingen nedetid: Du kan genoptage dine normale hverdagsaktiviteter umiddelbart efter behandlingen. De små hævelser (papler) ved stikkanalerne forsvinder som regel inden for 24-48 timer.
c. Der kan anvendes både nål eller stump kanyle (cannula), afhængigt af behandlingsområdet og hudens behov.
d. Behandlingen tilpasses individuelt.

1.7 Behandlingsforløb

Non-permanente fillers kan bruges til at bygge volumen op gradvist eller ved en enkeltstående behandling. Effekten forsvinder dog over tid i takt med at hyaluronsyren nedbrydes naturligt.
Skinboosters gives som et kurforløb på 3 behandlinger med ca. 4 ugers interval for at opnå maksimal effekt.

1.8 Forventet effekt

Effekten af fillere ses som regel umiddelbart efter behandlingen og varer typisk 4 – 12 måneder. Der kan dog forekomme hævelse efter behandlingen, så man bør se på resultatet to uger efter første behandling, hvor den non-permanente filler har tilpasset sig vævet, for at vurdere om der på dette tidspunkt er behov for yderligere volumen ved endnu en filler-behandling.
Ved skinboosters kan en vis effekt kan ofte opleves allerede efter første

behandling, men det fulde resultat ses oftest efter et behandlingsforløb på 3 behandlinger med 4 ugers interval. Effekten varer typisk 6–9 måneder.

Mange vælger herefter en vedligeholdende behandling. Resultatet varierer efter hudtype, alder og livsstil. Flere behandlinger kan være nødvendige for at opnå og bevare ønsket effekt.

4 Efterbehandling og forholdsregler

- Undgå at røre eller massere det behandlede område de første 6 timer med mindre du er blevet instrueret anderledes.
- Undgå makeup, hård fysisk træning, sauna, solarium og varme bade det første døgn.

Det er meget almindeligt, at der opstår let rødme, hævelse, ømhed og/eller blålig misfarvning efter en behandling. Reaktionerne er som regel milde og forbigående, typisk indenfor et par dage og i mange tilfælde indenfor 1 uge. Læberne hæver ofte mest. Dybere blødninger (hæmatomer) ses sjældent, men kan forventes og absorptionen af denne tager typisk 1-2 uger.

Blå mærker og hæmatomer:

- Hvis du ved, at du let får blå mærker, er det en god idé at gøre Louise opmærksom på det inden behandlingen, så I kan drøfte mulige forebyggende tiltag.
- Tager du medicin med acetylsalicylsyre (f.eks. Kodimagnyl, Hjertemagnyl eller Treo), har du større tendens til blå mærker. Det anbefales at holde pause med fiskeolie et par dage før og efter behandlingen.

Tidligere forkølelsessår: Hvis du tidligere har haft et forkølelsessår, er der en risiko for, at behandlingen kan fremprovokere et nyt udbrud. Der kan tages tabletter med Valaciclovir forebyggende, dette fås på recept efter aftale med Louise.

2 Ujævnheder i huden: Afhængig af indsprøjtningsteknikken kan der ses ujævnheder i deponeringen af filleren og evt. en over-korrektion af rynken. En eventuel over-korrektion vil svinde i takt med at filleren absorberes. I enkelte tilfælde kan hyaluronidase bruges til at fjerne noget af den injicerede filler.

Kontakt Louise, hvis du oplever udtalte smerter, kraftig hævelse, misfarvning eller afblegning af huden eller andre bekymrende symptomer.

5 Bivirkninger og komplikationer

Almindelige og forbigående:

- Rødme, hævelse, ømhed eller kløe på injektionsstedet.
- Blå mærker eller små ujævnheder i huden.
  Disse reaktioner er oftest milde og går som regel over af sig selv inden for få dage.

Sjældne, men mindre alvorlige:

- Rødme eller hævelser i huden, specielt under øjet, der kan vare i måneder til år.
- Granulomer (betændte bindevævsknuder) i huden kan også forekomme. Yderst sjældent efterlades blivende forandringer, der er vanskelige at behandle.

Sjældne, men mere alvorlige:

- Infektion, tegn herpå kan være rødme, hævelse, ømhed og evt. feber - antibiotika kan være nødvendig for at mindske risikoen for blivende ar.
- Allergiske reaktioner.
- Utilsigtet blokering af et blodkar (vaskulær okklusion). Hvis filleren indsprøjtes i eller trykker på et kar, kan der opstå pludselig mørkfarvningen eller bleghed af huden og nedsat kapillærrespons >3 sekunder, symptomerne forværres i timerne efter behandlingen. Skadestuen kan ofte ikke hjælpe, og det er vigtigt, at Louise straks kontaktes, så behandling kan iværksættes og varige skader muligvis kan undgås.
- I ekstremt sjældent tilfælde kan der opstå synspåvirkning ved blokering af blodkar til øjet pga. filleren. Undlades behandling kan det medføre blindhed eller varige skader på synet.

Ved alvorlige bivirkninger skal du kontakte Louise med det samme på tlf. +45 60863632.

6 Kontraindikationer

Behandlingen udføres ikke, hvis du:

- Er under 18 år
- Er gravid eller ammer

- Har kendt allergi overfor hyaluronsyre eller andre indholdsstoffer i produktet (f.eks. lidokain).
- Har aktiv hudinfektion i området (f.eks herpesudbrud, inflammation eller sår).
- Har permanente fillers i det område, der ønskes behandlet

7 Forsigtighed og særlige hensyn

Behandlingen bør udskydes eller frarådes, hvis du:

- Får blodfortyndende medicin eller har blødningsforstyrrelse (øget risiko for blå mærker)
- Har autoimmune sygdomme eller nedsat immunforsvar
- Tidligere har haft komplikationer til kosmetiske injektioner
- Tendens til keloid-arvævsdannelse

8 Behandlingsalternativer

Andre kosmetiske muligheder kan være:

- Polynukleotider
- Botulinumtoxin
- Kirurgiske indgreb

9 Samtykke til behandling

Inden påbegyndelse af behandling afgives mundtligt samtykke til følgende:

- Jeg har modtaget skriftlig og mundtlig information om behandling med hyaluronsyre.
- Jeg er informeret om virkning, procedure, bivirkninger, komplikationer, risici og alternativer.
- Jeg har haft mulighed for at stille spørgsmål og fået tilfredsstillende svar.
- Jeg er bekendt med, at flere behandlinger kan være nødvendige.
- Jeg har haft mindst 2 dages betænkningstid.
- Jeg er fyldt 18 år og har oplyst korrekt helbredsstatus.

10 Klinikkens kontaktinfo

Ved akut behov eller komplikationer ring på akutnummer: +45 60863632
Mail: louise@doktorlouise.dk

11 Hyaluronsyres virkningsmekanisme

Når hyaluronsyre injiceres i huden, binder det store mængder vand i den ekstracellulærmatrix og aktiverer mekanisk fibroblaster.

Hyaluronsyre er et sukkermolekyle (glycosaminoglycan), der kan binde op til 1.000 gange sin egen vægt i vand. Når gelen injiceres i dermis (læderhuden), lægger molekylerne sig mellem hudens celler og skaber et fugtmættet mikromiljø. Den bundne væske udvider vævet indefra, hvilket giver den mekaniske opstramning og udglatning af rynker.

Tilstedeværelsen af den tætte hyaluronsyre-gel strækker det omkringliggende væv og sender mekaniske signaler til hudens fibroblaster. Cellerne reagerer på det fysiske pres ved at opskrue deres egen produktion af nye kollagenfibre og elastin, hvilket forbedrer hudens langsigtede struktur og spændstighed.

Cross-linked (tværbunden) hyaluronsyre er kemisk bundet sammen i et 3D-netværk, hvilket giver en fast, gel-agtig konsistens. Denne struktur gør gelen meget modstandsdygtig over for kroppens enzymer, så den holder i 6–12 måneder. Den bruges primært som dermal filler.

Let- eller ikke-cross-linked hyaluronsyre består derimod af frie, uafhængige molekylekæder, hvilket gør den til en letflydende væske. Fordi kroppen nedbryder den på få dage til uger, bruges den ikke til volumen, men derimod i skinboosters. Let-cross-linked hyaluronsyre skinbooster holder længere end ikke-cross-linked skinboosters.

En voksen menneskekrop indeholder typisk omkring 15 til 17 gram hyaluronsyre. Omkring halvdelen af denne mængde findes i huden, mens resten er fordelt i bindevæv, ledvæske og øjnenes glaslegeme. Der bliver dagligt nedbrudt og omsat cirka 5 gram hyaluronsyre, hvilket svarer til omkring en tredjedel (1/3) af kroppens samlede depot, så hyaluronsyre har en meget hurtig og dynamisk udskiftning.

Nedbrydningen sker primært gennem en kombination af to processer. Enzymatisk nedbrydning hvor en gruppe af kroppens egne enzymer kaldet hyaluronidaser (navnlig HYAL-1 og HYAL-2) spalter de lange hyaluronsyrekæder til mindre fragmenter og oxidativ nedbrydning, hvor frie radikaler (forårsaget af blandt andet UV-stråling og almindelige metaboliske processer) medvirker til at nedbryde molekylerne.